

УДК 378.091.12:159.9-051
DOI 10.31494/2412-9208-2019-1-3-205-212

CONTENT AND STRUCTURE OF FUTURE PSYCHOLOGISTS' SCIENCE COMPETENCE ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

Valentyna BILYK,
Candidate of Pedagogical
Sciences, Associate Professor

Валентина БІЛИК,
кандидат педагогічних наук, доцент

<https://orcid.org/0000-0002-6860-7728>

valya-bilyk@ukr.net

National Pedagogical Dragomanov
University

✉ 9 Pirogova St,
Kyiv, 01601

Національний педагогічний
університет ім. М. П. Драгоманова

✉ вул. Пирогова, 9
м. Київ, 01601

Original manuscript received: October 01, 2019

Revised manuscript accepted: December 11, 2019

ABSTRACT

It was emphasized that the prerequisites for determining the structure of future psychologists' science competence were: a definitive analysis of the concept of "future psychologists' science competence" and theoretical analysis of literary sources on the structuring science competence of specialists in different fields. It is stated that the main characteristic future psychologists' science competence is the integrative quality of the personality of the psychology student, which provides an increase in the level of cultural and professional competence, provides the possibility of qualitative fulfillment of professional duties and is the result of science preparation. The lack of consensus between scientists on the problem of structuring the future specialists' science competence is pointed out. It is stated that the structures of science competences, which are formed at different educational levels and under different conditions, differ both in number of components and by their name. The purpose of the article is formulated, which is to determine the structure of science competence of future psychologists. The objectives of the study are outlined, in particular: to justify the structural components of this competence. It is stated that one of the important stages of scientific research is the choice of methods of its implementation. It was noted that the choice of research methods first of all evaluated the degree of their need, objectivity, reliability and validity. Methods of research are specified, namely: analysis of scientific and scientific-methodical literature, comparative analysis, comparison and generalization. It was emphasized that the structure of science competence of future psychologists, which is formed in the course of science preparation in higher education institutions, was built on the basis of the results of the conducted research and own experience of teaching activity. The expediency of isolation of motivational-value, cognitive-content, operational-activity, emotional-volitional and reflexive components in the structure of the studied competence is substantiated. It is stated that the presented study provides the need to characterize the criteria, indicators and levels of future psychologists' science competence formation in higher education institutions, which will become a prospect for further scientific exploration.

Key words: structure, science competence, future psychologists.

Вступ. Дефініційний аналіз поняття “природничо-наукова компетентність майбутніх психологів” показав, що його головною характеристикою є інтегративна якість особистості майбутнього психолога, яка забезпечує підвищення рівня загальнокультурної та професійної компетентності, надає можливість якісного виконання професійних обов’язків та є результатом природничо-наукової підготовки. Дотримуючись думки про те, що природничо-наукова компетентність майбутніх психологів, яка формується в процесі природничо-наукової підготовки в закладах вищої освіти, повинна мати певну структуру, проведемо теоретичний аналіз наукової літератури щодо назв та кількості складових природничо-наукової компетентності майбутніх фахівців різних галузей. Отже, досліджуючи методичні особливості формування природничо-наукової компетентності старшокласників на уроках фізики, Л. Непорожня наполягає на доцільності виокремлення в її структурі таких компонентів, як “компетентність інтелектуальних надбань у галузі природознавства; компетентність наукового дослідження; компетентність спілкування науковою мовою” (Непорожня, 2016: 96).

Подібний підхід до визначення структурних компонентів природничо-наукової компетентності можна знайти в Міжнародному дослідженні PISA. Так, R. W. Bybee зазначає, що у Programme for International Student Assessment в її структурі виокремлено чотири взаємопов’язані компоненти, зокрема: “впізнання життєвих ситуацій, що апелюють до науки і технології; володіння компетенціями, які охоплюють уміння задавати наукові запитання, використовувати наукові знання, робити висновки на основі доведених фактів; розуміння матеріального світу (включаючи технологію) на основі наукових знань, що передбачає як володіння знаннями про навколишній світ і його закони, так і знаннями про власне природничі науки; інтерес до природничо-наукового знання, включення природничо-наукової допитливості у власну систему цінностей, мотивація діяти відповідально по відношенню, наприклад, до природних ресурсів і навколишнього середовища” (Bybee, 2011: 16).

Схожу, що правда дещо складнішу, ступеневу структуру природознавчої компетентності пропонує А. С. Бальоха. Так, досліджуючи природознавчу компетентність як складову професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів, дослідниця в її складі спочатку виокремлює: світоглядно-ціннісну, дослідницько-пошукову, інтелектуальну, інформаційну, комунікативну та організаційну компетенції (Бальоха, 2017: 138), а вже потім, у відповідності до виокремлених компетенцій, як структурних компонентів природознавчої компетентності, виділяє мотиваційно-ціннісний, операційно-діяльнісний та рефлексивний компоненти (Бальоха, 2017: 138).

Інше бачення структури природничо-наукової компетентності знаходимо в наукових працях Г. Білецької (2014), Н. Борисенка (2014), С. Косярум (2010), П. Хоменка (2015) та ін. Так, узагальнюючи результати наукових розвідок різних учених, у яких досліджувалась компетентність та її структура, Г. Білецька, визначає структурні компоненти природничо-

наукової компетентності майбутнього еколога. Доцільними, в структурі зазначеної компетентності, на думку вченої, будуть такі компоненти: “когнітивний, діяльнісний, особистісний і мотиваційний” (Білецька, 2014: 356). П. Хоменко, в структурі природничо-наукової компетентності майбутніх фахівців з фізичної культури вбачає “єдність аксіологічного, гносеологічного й операційного компонентів” (Хоменко, 2015: 127).

За висновками Н. Борисенка в структурі природничо-наукової компетентності майбутнього вихователя дошкільного закладу “доцільно виокремлювати цільовий, змістовий та процесуальний компоненти” (Борисенко, 2015: 282-283). С. О. Косярум, досліджуючи природничо-наукову компетентність майбутнього фахівця інженерного профілю, у її структурі виділяє “мотиваційно-ціннісний, знаннєво-операційний та рефлексивний компоненти” (Косярум, 2010: 6).

Результати теоретичного аналізу наукових досліджень з окресленого питання, вказують на те, що структури проаналізованих природничо-наукових компетентностей, які формуються на різних освітніх рівнях та за різних умов, різняться як за кількістю компонентів, так і за їх назвою. Отже, враховуючи вищезазначене, сформулюємо мету статті, яка полягає у визначенні структури природничо-наукової компетентності майбутніх психологів у закладах вищої освіти. Відповідно до поставленої мети окреслюємо завдання дослідження: обґрунтувати структурні компоненти природничо-наукової компетентності майбутніх психологів у закладах вищої освіти.

Методи та методики дослідження. Вважаємо, що одним із відповідальних етапів наукового дослідження є вибір методів його реалізації. Обираючи методи дослідження, ми перш за все оцінювали ступінь їхньої необхідності, об'єктивності, надійності та валідності. Тому відповідно до окресленої мети та завдань нами було використано такі методи, як аналіз наукової та науково-методичної літератури із метою з'ясування стану вивченості досліджуваної проблеми; компаративний аналіз, порівняння та узагальнення для систематизації результатів дослідження, формулювання висновків і визначення напрямів подальших наукових розвідок.

Результати та дискусії. Узявши до уваги проаналізовані нами підходи вчених щодо визначення структури природничо-наукової компетентності майбутніх фахівців різних галузей та використовуючи власний досвід викладацької діяльності, обґрунтуємо структуру природничо-наукової компетентності майбутніх психологів, яка формується в процесі природничо-наукової підготовки в закладах вищої освіти. Відзначимо, що мотивація є одним із основних факторів успішності студентів у закладах вищої освіти. Дозволяємо собі висловлювати таку точку зору, керуючись тезами науковця А. Сільвейстр та М. Моклюк про те, що “мотивація спонукає студента до певної діяльності з метою розширення й поглиблення своїх знань, підвищення впевненості та незалежності від зовнішніх факторів” (Сільвейстр, Моклюк, 2012: 156), Т. Мунтян про те, що “мотивація є гарантом формування пізнавальної активності студентів, сприяє розвитку творчого мислення,

необхідного для успішної професійної діяльності особистості в подальшому житті” (Мунтян, 2015: 170) та А. Колчигіної, на думку якої, “мотивація є чи не найважливішим явищем, що забезпечує студенту тягу до знань та навчання” (Колчигіна, 2018: 46).

Крім того, доречно буде в межах нашого дослідження акцентувати увагу на висновках А. Капської та О. Ковальчук, у яких зазначається, що “цінності – це “ядро” особистості, найважливіший структурний компонент, що характеризує не тільки саму мету її діяльності, але й її життєву позицію, основний зміст її діяльності, суспільний ідеал, до якого вона прагне” (Капська, Ковальчук, 2013: 202), оскільки вони дають підстави стверджувати, що на стан мотивації студента-психолога до вивчення природничо-наукових дисциплін та формування природничо-наукової компетентності впливають його ціннісні орієнтації. Отже, взявши до уваги представлені вище результати теоретичного аналізу літературних джерел, вважаємо за доцільне в структурі природничо-наукової компетентності майбутніх психологів виокремити мотиваційно-ціннісний компонент, який характеризуватиметься усвідомленням студентами сенсу природничо-наукової підготовки, потреби і цінності природничо-наукових знань, умінь і навичок у вирішенні життєвих ситуацій, обґрунтуванні професійних рішень, підвищенні рівня культури, конкурентоспроможності на ринку праці, розвитку творчого потенціалу; стійкою мотивацією до вивчення природничо-наукових дисциплін та зацікавленістю неперервною природничо-науковою самоосвітою.

Обґрунтування необхідності включення до структури природничо-наукової компетентності майбутніх психологів компонента, що характеризуватиме стан обізнаності студентів з питань природничо-наукової освіти, будемо вибудовувати, взявши до уваги дослідження О. Наконечної, яка, розглядаючи пізнання як “процес здобування, накопичення та систематизації знань про природу, суспільство та духовний світ людини” (Наконечна, 2017: 4), стверджує, що знання доцільно розуміти як “форму перетворення пізнання з діяльності в буття” (Наконечна, 2017: 5).

Природничо-наукові знання в закладах вищої освіти майбутні психологи набувають у процесі вивчення дисциплін природничо-наукового циклу, передбачених навчальним планом.

У навчальних планах підготовки майбутніх психологів природничо-наукові дисципліни поділені на нормативні, тобто ті, які передбачають обов’язковий для засвоєння зміст природничо-наукової підготовки, сформований відповідно до освітньо-професійної програми, та навчальні дисципліни за вибором, тобто ті, які передбачають рекомендований для засвоєння матеріал, спрямований на задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб.

Теоретичний аналіз вітчизняного та закордонного досвіду природничо-наукової підготовки майбутніх психологів, а також власний досвід викладацької діяльності дозволив нам систематизувати природничо-наукові знання, які студенти-психологи отримують під час

навчання в закладах вищої освіти, за групами (нейробиологічні, когнітивні нейробиологічні, нейромедичні, нейротехнологічні) та виокремити в структурі природничо-наукової компетентності майбутніх психологів пізнавально-змістовий компонент, який характеризуватиме обізнаність студентів з сучасними досягненнями в різних галузях нейробиології.

Вважаємо, що серед структурних компонентів будь-якої компетентності чільне місце повинен зайняти компонент, який відображатиме вміння особистості реалізовувати отримані знання в процесі практичної діяльності. Тому в структурі досліджуваної компетентності виокремлюємо операційно-діяльнісний компонент, до функцій якого відносимо відображення здатності студентів оперувати здобутими результатами теоретичної природничо-наукової підготовки як у процесі професійно спрямованої навчально-пізнавальної діяльності, так і при вирішенні практичних задач.

Беручи до уваги твердження Є. Карпенка про існування взаємозв'язку між мотиваційною, пізнавальною, діяльнісною та емоційно-вольовою сферами особистості (Карпенко, 2016: 202), думку С. Волгіної про те, що емоційно-вольовий компонент "поєднує фокусування зусиль, спрямованих на досягнення конкретної мети, та теоретичну підготовленість, що характеризовані наполегливістю у досягненні мети та вмінням регулювати власний емоційний стан" (Волгіна, 2015: 3) та Г. Білецької, яка, виокремлюючи емоційно-вольовий компонент у структурі екологічної компетентності майбутнього фахівця-аграрника, стверджує, що він формуватиме в майбутніх фахівців такі якості, як "дисциплінованість й організованість; самостійність; наполегливість; рішучість; ініціативність" (Білецька, 2013: 28), вважаємо за необхідне виокремити в структурі природничо-наукової компетентності майбутніх психологів емоційно-вольовий та рефлексивний компоненти.

Знаначаємо, що емоційно-вольовий компонент у структурі природничо-наукової компетентності майбутніх психологів, передбачає емоційно-вольову регуляцію процесу та результату природничо-наукової підготовки та проявляється в орієнтації студентів-психологів на досягнення успіху в самоорганізації та саморегуляції власної природничо-наукової підготовки, у прояві вольових зусиль та наполегливості щодо досягнення бажаних результатів у процесі такої підготовки, у задоволенні від можливості використання отриманих природничо-наукових знань, умінь та навичок у професійній підготовці та майбутній професійній діяльності.

Рефлексивний компонент як структурна одиниця природничо-наукової компетентності майбутніх психологів, на нашу думку, передбачає формування в студентів-психологів здатності до самовизначення значущості природничо-наукової підготовки, усвідомленого компаративного аналізу початкового, поточного та кінцевого результатів засвоєння природничо-наукових знань, умінь, навичок та готовності проводити самоконтроль, самовизначення і самооцінювання своїх досягнень у процесі такої підготовки.

Висновки. Результати теоретичного аналізу літературних джерел щодо структурування природничо-наукової компетентності фахівців різних галузей вказують на відсутність єдиної думки науковців з досліджуваної проблеми. Встановлено, що структури природничо-наукових компетентностей, які формуються на різних освітніх рівнях та за різних умов, мають не однакову кількість компонентів і свої назви. Тому, взявши до уваги результати проведених досліджень та власний досвід викладацької діяльності, у структурі природничо-наукової компетентності майбутніх психологів, яка формується в процесі природничо-наукової підготовки у закладах вищої освіти, виокремлюємо мотиваційно-ціннісний, пізнавально-змістовий, операційно-діяльнісний, емоційно-вольовий та рефлексивний компоненти. Представлене дослідження передбачає необхідність характеристики критеріїв, показників та рівнів сформованості природничо-наукової компетентності майбутніх психологів у ЗВО, що й стане перспективою наших подальших досліджень.

Література

1. Бальоха А. С. Природознавча компетентність як складова професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів // Глобальні виклики педагогічної освіти в університетському просторі. – Одеса, 2017. – С. 138-139.
2. Білецька Г. А. Сутність і структура природничо-наукової компетентності майбутнього еколога / Г. А. Білецька // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. – 2014. – Вип. 37. – С. 354-359.
3. Білецька Г. А. Екологічна компетентність майбутнього фахівця-аграрника / Г. А. Білецька // Збірник наукових праць НАДПСУ. Серія : Педагогічні та психологічні науки. – 2013. – № 2. – С. 24-30.
4. Борисенко Н. Педагогічні умови формування природознавчої компетентності майбутнього вихователя дошкільного закладу / Н. Борисенко // Педагогічні науки : зб. наук. праць. – Херсон : ХДУ, 2014. – Вип. 65. – С. 280-286.
5. Волгіна С. А. Компонентно-структурний аналіз готовності до професійного самовдосконалення / С. А Волгіна // Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка, Психологія. – № 6. – 2015. – С. 1-5.
6. Капська А. Й. Деякі підходи до змісту дефініції «гуманістичні цінності» / А. Й. Капська, О. В. Ковальчук// Гірська школа українських Карпат. – № 8-9. – 2013. – С. 201-204.
7. Карпенко Є. Значення емоційної компетентності особистості в дискурсі життєтворення /Є. Карпенко // Психологія особистості. –2016. – № 1. – С. 198-207.
8. Колчигіна А. В. Специфіка навчальної мотивації студентів / А. В. Колчигіна //Науковий вісник ХДУ. Серія: Психологічні науки. – 2018. – Вип. 1(2). – С. 46-50.
9. Косярум С. О. Формування природничо-наукової компетенції у майбутніх фахівців інженерного профілю: автореф. ... канд. пед. наук: спец.13.00.04 / С. О. Косярум. – Черкаси, 2010. – 24 с.
10. Мунтян Т. В. Діагностика мотивів навчальної діяльності студентів та їх зв'язок з рівнем сформованості умінь самоорганізації / Т. В. Мунтян // Педагогічні науки: збірник наукових праць ХДУ. – 2015. – Вип. 68. – С. 169-174.
11. Наконечна О. П. Методичні рекомендації до вивчення теми «Пізнання як філософська проблема» на семінарських заняттях з дисципліни «Філософія» для студентів усіх спеціальностей НУВГП / О. П Наконечна. – Рівне, 2017. – 32 с.

12. Непорожня Л. В. Методичні особливості формування природничо-наукової компетентності старшокласників на уроках фізики / Л. В. Непорожня // Збірник наукових праць КПНУ ім. Івана Огієнка. – 2016. – Вип. 22. – С. 96-99.

13. Сільвейстр А. М. Мотивація навчання студентів як психолого-педагогічна проблема / А. Сільвейстр., М. Малюк // Наукові записки. Центральноросійськ. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Вип. 5 – Кіровоград, 2012. – С. 152-158.

14. Хоменко П. Педагогічна діагностика стану формування природничо-наукової компетентності майбутніх фахівців із фізичної культури / П. Хоменко // Молода спортивна наука України. – Л., 2015. – Вип. 19, т. 4. – С. 127 – 131.

15. Bybee Rodger W. Scientific Literacy and Student Attitudes: Perspectives from PISA 2006 science / Rodger W. Bybee // International Journal of Science Education. – 2011. – 33(1). – P. 7-26.

References

1. Bal'okha A. S (2017). *Pryrodoznavcha kompetentnist' yak skladova profesynoyi pidhotovky maybutn'oho vchytelya pochatkovykh klasiv* [Natural science competence as part of the professional training of a future elementary teacher]. Global Challenges of Teacher Education in the University Space, 138-139 [in Ukrainian].

2. Bilets'ka H. A. (2014). *Sutnist' i struktura pryrodnycho-naukovoyi kompetentnosti maybutn'oho ekoloha* [The essence and structure of natural and scientific competence of the future ecologist]. Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems, 2014, 37, 354-359 [in Ukrainian].

3. Bilets'ka H. (2013). *Ekolohichna kompetentnist' maybutn'oho fakhivtsya-ahraryka* [Environmental competence of a future agricultural expert]. Collection of scientific works of NADPSU. Series: Pedagogical and Psychological Sciences, 2, 24-30 [in Ukrainian].

4. Borysenko N. (2014). *Pedahohichni umovy formuvannya pryrodoznavchoyi kompetentnosti maybutn'oho vykhovatelya doshil'noho zakladu* [Pedagogical conditions of formation of natural competence of the future preschool teacher]. Kherson, 65, 280-286 [in Ukrainian].

5. Volhina S. A. (2015). *Komponentno-strukturnyy analiz hotovnosti do profesynoho samovdoskonalennya* [Component-structural analysis of readiness for professional self-improvement]. Bulletin of the National Aviation University. Series: Pedagogy, Psychology, 6, 1-5 [in Ukrainian].

6. Kaps'ka A. Y., Koval'chuk O. V. (2013). *Deyaki pidkhody do zmistu definitsiyi "humanistychni tsinnosti"* [Some approaches to the content of the definition of "humanistic values"]. Mountain school of the Ukrainian Carpathians, 8-9, 201-204 [in Ukrainian].

7. Karpenko YE. (2016). *Znachennya emotsiyanoi kompetentnosti osobystosti v dyskursi zhytlyetvorennya* [The value of the emotional competence of the individual in the discourse of life]. Psychology of personality, 1, 198-207 [in Ukrainian].

8. Kolchyhina A. V. (2018). *Spetsyfika navchal'noyi motyvatsiyi studentiv* [Specificity of students' educational motivation]. Scientific Bulletin KHDU. Series: Psychological Sciences, 1(2), 46-50 [in Ukrainian].

9. Косярұм С. О. (2010). *Formuvannya pryrodnycho-naukovoyi kompetentsiyi u maybutnikh fakhivtsiv inzhenernoho profilyu: avtoref. ... kand. ped. nauk: spets.13.00.04* [Formation of natural and scientific competence in future specialists of engineering profile: author. ... Cand. ped. Sciences: Special.13.00.04]. Cherkasy [in Ukrainian].

10. Muntyan T. V. (2015). *Diahnostyka motyviv navchal'noyi dil'nosti studentiv ta yikh z'yazok z rivnem sformovanosti umin' samoorganizatsiyi* [Diagnosis of students' educational motives and their relation to the level of self-organization skills formation]. Pedagogical sciences of KHDU, 68, 169-174 [in Ukrainian].

11. Nakonechna O. P. (2017). *Metodychni rekomendatsiyi do vyvchennya temy*

“Piznannya yak filosofs'ka problema” na seminars'kykh zanyattiyakh z dystsypliny “Filosofiya” dlya studentiv usikh spetsial'nostey NUVHP [Methodical recommendations for studying the topic “Knowledge as a philosophical problem” at seminars in the discipline “Philosophy” for students of all specialties NUVHP]. – Rivne [in Ukrainian].

12. Neporozhnyia L. V. (2016). *Metodychni osoblyvosti formuvannya pryrodnycho-naukovoyi kompetentnosti starshoklasnykiv na urokakh fizyky* [Methodical peculiarities of formation of natural and scientific competence of high school students in physics lessons]. Collection of scientific works of KPNU them. Ivan Ogienko, 22, 96-99 [in Ukrainian].

13. Sil'veystr A., Malyuk M. (2012). *Motyvatsiya navchannya studentiv yak psykholoho-pedahohichna problema* [Motivation of teaching students as a psychological and pedagogical problem]. Proceedings. Central Ukraine. state. ped. them. Volodymyr Vinnychenko, 5, 152-158 [in Ukrainian].

14. Khomenko P. (2015). *Pedahohichna diahnozyka stanu formuvannya pryrodnycho-naukovoyi kompetentnosti maybutnikh fakhivtsiv iz fizychnoy kul'tury* [Pedagogical diagnostics of the state of formation of natural and scientific competence of future specialists in physical culture]. Young Sports Science of Ukraine, 19, 4, 127-131 [in Ukrainian].

15. Bybee Rodger W. (2011). Scientific Literacy and Student Attitudes: Perspectives from PISA 2006 science. International Journal of Science Education, 33(1), 7-26 [in USA].

АНОТАЦІЯ

Наголошено, що передумовами визначення структури природничо-наукової компетентності майбутніх психологів були: дефініційний аналіз поняття “природничо-наукова компетентність майбутніх психологів” та теоретичний аналіз літературних джерел щодо структурування природничо-наукової компетентності фахівців різних галузей. Зазначено, що головною характеристикою природничо-наукової компетентності майбутніх психологів є інтегративна якість особистості студента-психолога, яка забезпечує підвищення рівня загальнокультурної та професійної компетентності, надає можливість якісного виконання професійних обов'язків та є результатом природничо-наукової підготовки. Вказано на відсутність єдиної думки науковців щодо проблеми структурування природничо-наукової компетентності майбутніх фахівців. Встановлено, що структури природничо-наукових компетентностей, які формуються на різних освітніх рівнях та за різних умов, різняться як за кількістю компонентів, так і за їх назвою. Сформульовано мету статті, яка полягає у визначенні структури природничо-наукової компетентності майбутніх психологів, та окреслено завдання дослідження, зокрема: обґрунтувати структурні компоненти зазначеної компетентності. Конкретизовано методи дослідження, а саме: аналіз наукової та науково-методичної літератури, компаративний аналіз, порівняння та узагальнення. Наголошено, що структуру природничо-наукової компетентності майбутніх психологів, яка формується в процесі природничо-наукової підготовки в закладах вищої освіти, було вибудовано на підставі результатів проведених досліджень та власного досвіду викладацької діяльності. Обґрунтовано доцільність виокремлення мотиваційно-ціннісного, пізнавально-змістового, операційно-діяльнісного, емоційно-вольового та рефлексивного компонентів у структурі досліджуваної компетентності. Вказано, що представлене дослідження передбачає необхідність характеристики критеріїв, показників та рівнів сформованості природничо-наукової компетентності майбутніх психологів у закладах вищої освіти, що й стане перспективою подальших наукових розвідок.

Ключові слова: структура, природничо-наукова компетентність, майбутні психологи.